

ŠV. KAZIMIERAS LIETUVOS GLOBĖJAS

Sulaukusi šv. Kazimiero garbės pripažinimo, Lietuvos sostinė iškilmių dienomis gyveno nepaprastu džiaugsmu. Dar prieš iškilmes šventojo kūnas iš paprasto kapo Vilniaus katedros koplyčioje buvo perkeltas į altorių. Ta proga karstas buvo pirmą kartą atidarytas patikrinimui, vadinajamajai rekognicijai. Tai buvo padaryta prie liudininkų kurie surašė atitinkamą protokolą, paskelbtą bolandistų. Iš protokolo aiškėja, kad karstas buvo dregnoje vietoje, nes darbininkai, jį išimdami, galėjo permirkusias plytas ardyti be įrankių. Tačiau šv. Kazimiero kūnas rastas nuostabiai gerai išsilaikęs, nors kape gulėjęs 120 metų. Iškilmės vyko šv. Kazimiero mirties sukakties dienoje 1604 metais.

Atidarius karstą, prie galvos buvo rasta šv. Kazimiero mėgiamiausia giesmė Marijai: "Omni die, dic Mariae". Tos gražios giesmės autorium ilgai buvo laikomas pats šv. Kazimieras. Tačiau šiandien manoma, kad tą giesmę Marijos garbei sukūręs Bernardas iš Morlay.

Šv. Kazimiero karštą meilę Nekalčiausiajai Marijai gerai žinojo jo tėvas ir todėl pirmąją koplyčią, kurią jis buvo pradėjęs statyti savo sūnui, pavadino Švč. Marijos vardu. Vieta koplyčiai buvo parinkta Vilniaus katedros kairėje pusėje. Tačiau karalius Kazimieras pradėtojo darbo netesėjo: koplyčią baigė statyti Zigmantas Senasis. Kai joje buvo palaidotas jų abiejų brolis Aleksandras, didysis Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius, o vėliau ir karalienė Barbora Radvilaitė, koplyčia buvo praminta karališkąja. Ji vis dėlto pasirodė per prasta šventajam Lietuvos karaliaičiui, kurio kultas žmonėse vis labiau skleidėsi. Dėlto Zigmantas Vaza pradėjo statyti naują koplyčią, pavadintą jau šv. Kazimiero vardu. Ją statė žymus architektas Danloers. Darbai užtruko iki 1636 metų. Popiežiaus nuncijaus Visconti žodžiais, "su dideliu blizgesiu". Taip jis rašo 1630 m., pranešdamas Romai, kaip iškilmingai buvo perkeltas naujon koplyčion šv. Kazimiero kūnas, kuris laikinai buvo laikomas Goštautų-Katkevičių koplyčioje. Naujosios koplyčios darbus užbaigus, ji tviskėjo marmuru, švietė gipsinėmis figūromis ir buvo išpuošta italų dailininko Delbenes freskomis.

ŠV. KAZIMIERAS — statula jo vardo lietuvių parapijos koplyčioje - Šv. paulo. Vieno sanpauliečio portugalų užsakyta Portugalijoje ir dovanota parapijai Kazimierinių metų "kunigo dienos" proga. Tiek meninikas, kiek aukotojas nori pasilikti anonimais.

Šv. Kazimiero kūną perkelti buvo numatyta 1636 m. rugpiūčio 17 — nauja iškilminga šventė Vilniaus miestui. Ta proga iš pop. Urbono VIII atėjo raštas, kuriuo šv. Kazimieras buvo paskelbtas Lietuvos Globėju. Vilniaus vyskupijos sinodas dar žymiai anksčiau (1602) Lietuvos globėju, greta šv. Jurgio ir šv. Mikalojaus, buvo pasirinkęs ir šv. Kazimierą. Pop. Urbono VIII raštas Vilniaus šventąjį dabar iškėlė į pirmąją vietą ir vyriausiu globėju. Jo kūno perkėlimo šventę, naujai suteiktus atlaides ir vis labiau plintanti šv. Kazimiero garbinimą yra plačiai aprašęs pop. nuncijus Filonardi savo pranešimuose Romoje. Iš jų sužinome, kad šventojo relikvijos buvo pirmą kartą nešiojamos Vilniaus miesto gatvėmis, kurios buvo išpuoštos arkomis ir

vainikais. Kazimiero vėliavą pakaitomis nešė Lietuvos didikai senatoriai. Iškilmingoje procesijoje dalyvavo pats karalius Vladislovas Vaza, Zigmanto Vazos sūnus, su savo seserimi, popiežiaus nuncijus Filonardi ir abu Lietuvos vyskupai — Vilniaus Abraomas Vainius ir Žemaičių Jurgis Tiškevičius. Procesijai pasibaigus, šv. Kazimiero karstas buvo padėtas į naujos koplyčios altorių.

Ta antroji iškilminga šventė būtų tartum baigiamasis aktas šv. Kazimiero kanonizacijos eigoje. Šventojo garbinimas Lietuvoje ir užsienyje vis labiau plito. Tai turėjo nemažos reikšmės Lietuvos gyvenimui.

Iš "Vyčio" "Draugas", Nr.98
17.V.1984.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 2500,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondencijas Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIOS
IŠEIVIJOJE

(Žinios iš KATALIKŲ KALENDORIAUS 1984 m., Kaunas-Vilnius)

Kas penkta (iš maždaug 150) lietuvių išėivijos katalikų bažnyčių turi šv. Kazimiero titulą. 1885-99 JAV pastatytos 6 ar 7 šv. Kazimiero bažnyčios, 1900 - 16 dar 10 ar 11, kelios vėliau. Lietuviškoje parapijoje mūsų tėvai ir broliai rādavo Tėvynės dalelę: įprastas pamaldas, savas draugijas ir mokyklas. Pastaraisiais dešimtmečiais daug tradicinių lietuviškų telkinių prasisklaidė, gilėja asimiliacija. Štai keletas istorinių bruožų.

Pitstono (Pensilvanijos valstija) šv. Kazimiero parapija buvo iš viso pirmoji lietuvių parapija JAV (1885). Pirmoji bažnyčia buvo medinė, jai sudegus, 1910 m. pastatyta didelė mūrinė. Dabar parapijoje apie 500 šeimų, pusė jų - ne lietuvių kilmės. Meldžiasi daugiausia angliškai, pagieda ir lietuviškai. Tos pačios valstijos Pitsbergo mieste 1975 m. tebebuvo apie 6300 lietuvių, dvi parapijos. Šv. Kazimiero bažnyčioje yra choras, bet lietuviškos pamaldos nebegausios, nes parapijiečiai išsisklaidė po priemieščius, jaunimas mieliau lanko angliškas pamaldas.

Tebegyvuoja lietuviškos pamaldos Patersone (Nju Džersio v.), Providense (Rod Ailendo v.), Sajuks Sityje (Ajovos v.) Patersoniečiai 1962 m. pasistatė mūrinę bažnyčią su marmuro altoriais.

Nju Hevenas (Konektikuto v.). Lietuviai 1911 m. nusipirko iš kitataučių mažas bažnyčią ir kleboniją, 1928 m. didelės. Dabar priklauso apie 300 šeimų.

Los Angeles - JAV šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje šv. Kazimiero statula pagaminta skulptoriaus Edmundo Arbo

Garis (Indianos v.). Nuo 1912 m. pamaldos lietuviams slovakų bažnyčioje. 1916 m. įkurta sava parapija. 1927 m. bažnyčia pritaikyta mokyklai, o šalia pastatyta nauja bažnyčia. Daliai parapijiečių išsikėlus kitur, bendrojo lavinimo mokykla 1966 m. nustojo veikusi, beliko šeštadienių liuanistinė mokykla. Gyvuoja choras, draugijos, rateliai; visur daugiausia dalyvauja tos pačios šeimos.

Čikagos Heitsas (Illinojaus v.). 1911 - 31 m. parapija klestėjo,

nors nebuvo gausi: 250 šeimų, 1500 asmenų. Paskui, ūkinės depresijos metais, parapijiečiai ėmė sklaidytis, o po II pasaulinio karo lietuvių visiškai sumažėjo, pravažiavo meksikiečių. 1948 m. įvestos pamaldos ispanų kalba, 1975 m. pasiliovė lietuviškosios, bet liko šv. Kazimiero vardas ir kultas.

Vestildas (Masačusetso v.). Šv. Kazimiero bažnyčia 1915 m. turėjo 624 parapijiečius, 1982 - 551. Lietuvių palikuonys sumišę su kitataučiais ir priėmę anglų kalbą, tačiau didžiuojasi lietuviškosios kultūros paveldu, maldingi.

Amsterdamas (Niujorko v.). Parapiją įkūrė rašytojas kun. J. Židamaavičius-Seirijū Juozas 1904 m. Bažnyčia statyta 1907, moderni kapinių koplyčia 1971 m. Priklauso apie 500 šeimų. Pirmiau vikaru, dabar klebonu dirba 1949 m. iš Lietuvos atvykęs kun. K. Balčys.

Šv. Kazimiero vardą pasirinko ir šio amžiaus viduryje įsisteigusios kai kurios parapijos Kanadoje, Brazilijoje, Argentinoje. Moderni ir puikiai įrengta, liaudies meno motyvais išpuošta Vinipego bažnyčia aptarnauja lietuvius visoje Vidurio ir Vakarų Kanadoje, iki pat Ramiojo vandenyno. Kukli Vindsoro bažnytelė perdirta iš libaniečių salės. Šaliukėje po bažnyčia negausūs apylinkės lietuviai (pusšimtis šeimų) sekmadieniais po pamaldų susitinka prie kavutės...

Taip pat šv. Kazimiero vardu pavadintos lietuvių sielovadinės misijos Venezueloje ir JAV Floridoje, lig šiol neturinčios savų bažnyčių.

Suargentinėjo ir perėjo į ispanų kalbą Argentinos Rosarijo šv. Kazimiero parapija, vykdanči plačią socialinę globą. Tvirtai laikosi parapija Brazilijos São Paule.

Šventojo Globėjo jubiliejus neabejotinai pagyvins išėivijos katalikų ryšį su Tėvų žeme ir Bažnyčia.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6848

SÃO CAETANO DO SUL

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

VENECUELOJE

KARDINOLAS LIETUVAI

Popiežiaus Jono Pauliaus II atsilankymas į Venezuelą 1985.1.26-29 d. buvo lietuvių panaudotas prašymui paskirti Lietuvai kardinolą. (Susitikimą su Popiežium suorganizavo dr. Vytautas Dambra ir pamokė jaunimą kaip laikytis, nes kun. Antanas Perkumas sirguliuoja. Kartais dr. V. Dambra lietuviams net ir pamaldas praveda. Jis pats giesmes palydi vargonėliais. Prašymą dėl kardinolo Lietuvai žodžiu asmeniškai perdavė Teresa Carreño teatre sušauktėje specialioje audiencijoje. Bendruomenės ir Misijos atstovai: jaunutė, bet aktyvi parapijos talkininkė Milda Dugnaitė ir inž. Antanas Baronas. Jie abu buvo pasipuošę tautiniais drabužiais. Audiencijoje dalyvavo virš penkiasdešimt lietuvių.

Įteikus gėles ir ištaigingą trispalvę juostą su užrašu LITUANIA, popiežius delegatus pasveikino lietuviškai, kreipdamasis: "Mano mieli draugai". Pabučiavęs Mildos galvą ir priėmęs Juostą, abiem davė dovanų po rožinį. Šiuo metu inž. A. Baronas, vykdydamas specialų pavedimą, pirma kreipėsi į jį lietuviškai, prašydamas Lietuvos tikinčiuosius įvertinti, paskiriant Lietuvai kardinolą. Popiežius lietuviškai nesuprato, tada inž. A. Baronas pakartojo ispaniškai. Ir iš karto Popiežius gerai nesuprato, rodydamas susidomėjimą, jis prašė dar kartą pakartoti. Galiausiai Popiežius suprato, švelniai paglostė inž. A. Baronui plaukus ir pasakė "galbūt". Tuo metu visa lietuvių delegacija plojo, mojuodama lietuviškomis vėliavėm. Kadangi audiencijoje daugumą sudarė lenkai, Popiežius pirmiausia kreipėsi į juos. Po to priėmęs glėbį sveikinimų įvairiomis kalbomis, juos peržiūrėjo, ieškodamas lietuvių kalboje teksto ir į mus pirmuosius kreipėsi, sekančiai: "Nuširdžiai sveikinu jus, mano broliai lietuviai. Garbė Jėzui Kristui". Atsakėm: Per amžius amžius".

To neužteko. Pirmadienį, didžiausias ir įtakingas krašto laikraštis "El Universal" Venezuelos Bendruomenės ir Katalikų Misijos vardu įdėjo didelį skelbimą, atkartodamas prašymą "atsiliepti į katalikiškos Lietuvos šauksmą ir Bažnyčiai sudėtas aukas ir tikinčiųjų ištikimybę įvertinti, paskiriant Lietuvai kardinolą". Prašymo tekstas mini Lietuvos okupaciją, Sovietų Sąjungos norą sunaikinti Katalikų Bažnyčią, kovojant prieš Lietuvos vyskopus, kunigus ir tikinčiuosius. Primenamas šv.

VISI RYŽKIMĖS LIETUVAI!

Pietų Amerikos lietuvių kongreso proga 1984 m. Venezueloje išleistas atvirukas su kongreso šūkiu "Visi ryžkimės Lietuvai"

Kazimiero bažnyčios Vilniuje ir Vilniaus Katedros likimas, kame šimtmečiais buvo laikomi Lietuvos šventojo palaikai. Pažymima, kad ir pačiam Popiežiui nebuvo leista aplankyti Lietuvą.

Tą pačią dieną seniausias Venezuelos dienraštis "La Religión" patalpino dr. Vytauto Dambrovos straipsnį su didelėmis raidėmis "Sovietų Sąjunga neleidžia Popiežiui vykti į Lietuvą" su priedu: — Venezuela "si"; Sovietų Sąjunga — "nyet".

Antradienio vakarą lietuvių jaunimas dalyvavo olimpiniam universiteto stadione, į kurį susirinko apie 40.000 asmenų. Trys tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvių jaunimo porėlės buvo nuvykę į aerouostą Popiežiaus sutikti ir jo išleisti.

Prieš išskrisdamas tęsti pontifikalinės misijos į Ekvadorą, paskutiniu momentu Popiežius pastebėjo keturias dideles trispalves vėliavas, kai mūsų jaunimui pavyko prasimušti į pirmąją eilę. Tuo metu, kai tūkstančiai žiūrovų klausėsi komentaristų spėliojimo, kokio krašto tos vėliavos — vienintelės keturios didelės vėliavos visame aerodrome, neskaitant vienos lenkų vėliavos, Popiežius pastebėjo, sustojo ir pasakė: "Čia yra lietuviai" ir tuojuo padavė ranką Daliai ir Reginai Šulcaitėms, pra-

šydamas šešis jaunimo atstovus "perduoti sveikinimus visiems broliams lietuviams". Popiežių lydėjo Venezuelos prezidentas dr. Lusinchij; kardinolai: Lebrum ir Casaroli.

Spaudos darbuotojai dr. Vytautui Dambrai oficialiai pranešė, kad Popiežius matė lietuvių skelbimą "El Universal" dienraštyje ir kad visai Popiežiaus p a j y d a i labai patiko turinio redakcija.

Apie 40 lietuvių jaunimo dalyvavo susitikime su Popiežium universiteto stadione. Jaunimo reikalus koordinavo dr. Jadvyga Klovaitė ir dr. Rita Deveikytė de Senior, iškovojusi lietuvių jaunimui geras vietas. Aktyviai dar dalyvavo: Gyd. Saldytė Mažeikienė; inž. Aras Mažeika; stud. Ricardo rosales ir kiti.

Pirmasis, kuris Popiežiaus dėmesį atkreipė, buvo Romas Klovas, kuris jį pasveikino, Popiežiui lipant laiptais į Teresa Carreño salę.

Venezueloje Popiežius buvo priimtas su didžiausia pompa bei pagarba. Buvo vežiojamas stiklinėje dėžėje. Buvo ir replikų: "Papa nubautas ir uždarytas stiklinėje dėžėje, kaip koks didelis nusikaltėlis".

Venezueliečiai Popiežių vadina "Papa" (liet. bulvė).

Julius Vaisiūnas

Halina Mošinskienė

KAI UŽGĖSO ŠVIESUS RYTAS

Karnavalo griausme — man menasi dienos saulėtos, pobūviai Rio de Janeiro lietuvių tarpe.

... Svečių gausa Anelės ir Igno Dubauskų šeimoje. Tai buvo gal 1948 - 48 metai. Ten teko susipažinti su Jonu Adomavičiumi ir jo kuklia, visada šypsančia žmona Maryte. Kur koks pobūvis — jiedu visada drauge.

Pamenu, Ona Laskauskienė — inž. Juozo Laskausko žmona vis juokaudavo: "Matai, kaip tie du "balandėliai" vis savo tarpe "ūbauja". — Jonas ir Marytė buvo neišskiriama pora. Kuklūs ir labai draugiški, nuoširdūs, vaišingi pasiturinčiai gyvena — svečiui namuose jauku būdavo.

Kai 1953 m. man teko iš Mury persikelti į S. Paulį, Jonas ir pasiūlė Algirdui broliui Balį — "važiuoju su visu turtu, būk ramus". Taip ir buvo — nei mažiausia stiklinėlė nesudūžo. Išsiskyrėme, bet kada ir vėl susitikome bene 1957 metais? Kada lietuviai demonstravo savo tautiečių išlaisvinimo reikalavimą iš Sov. Lietuvos Brazilijoje. Jonas gyvai dalyvavo tos demonstracijos vykdyme Rio de Janeiro. Jau ten gyvenęs, jau daugelio pažįstamas, su gub. Carlos Lacerda bendrą kalbą randęs, jis pravedė mūsų tą "demonstraciją" tyliai pašonėje, bet visur jo buvo pilna. Rūpinosi "atvykusiais paulistais" vaišino geriausiuose restoranuose, parūpino ramų padorų viešbutį. — Na, kad iš mūsų gali jį pamiršti? Lietuvis jam visur buvo kaip brolis. Reikia piniginės paramos — še, broliu tau parama. O vaišėse, ar kokiose šventėse — dainininkas, pirmūnas. Net žmonelė susiraukdavo, kai matydavo "rėžiant sparną" aplinkui kokią DP-ukę.

Deja, Marytę susuko liga, pasimirė. Ir liko vienas. Nesiskundė, prisiglaudė arčiau giminių ir... pasimirė tyliai... O žmogus buvo vertas dėmesio. Deja, dėmėsys tenka pavėluotai, tik tada, kai jau jis — vertingas, daugelio nuopelnų praeityje — Amžinybėn išeina. Žinia apie Jono Adomavičiaus mirtį man buvo staigmena.

Ji bus ir kitiems jį pažinojusiems, kurie randasi JAV-bėse ar kur kitur gyvena neįauki žinia.

Brazilijos lietuviai neteko stambiaus patrioto lietuviu, didelio draugo ir rėmėjo mūsų darbų darbeliuose. Asmeniškai užjaučiu Adomavičių šeimos palikuonius: sesetis ir brolius,

Šventasis Kazimierai, mylimas mūsų Globėjau!

*Naujai pakrikštytos Lietuvos padangėje
suspindėjęs,
per penkis audringus šimtmečius neužgesęs
ir neužgesintas
Tikėjimo, Doros ir Gerumo Žibinte,
visada ir visur šviesk mums ir įkvėpk,
kad gerbtume, mylėtume, skleistume ir gintume
Kristaus idealus,
kaip Tu juos mylėjai, gerbei, įgyvendinai.
Prie uždarytų šventovės durų klūpėjęs Jaunuoli,
atidaryk mums šventos ateities duris
ir įvesk mus
į septintąjį krikščioniškąjį šimtmetį,
į naujus tikėjimo, taikos ir meilės,
blaiivumo ir tyrumo laikus.*

*Šventasis Karalaiti Kazimierai,
mūsų Tėvynės Globėjau!
Mes pagerbiame Tavo atminimą,
žavimės Tavo kilnumu,
trokštame eiti Tavo takais
ir su Tavim meldžiame Lietuvai
daugiau šventųjų.*

(Katalikų Kalendorius Žinynas, 1984, Kaunas - Vilnius)

o ypač jaunosios kartos atžalas netekus dėdės, kuris Jūsų Lietuvos laisvės kovose vadovams tarnavo.

"Neišėik, neišėik tu iš sodu,
nepaliki žilvičių žalių — kai Laskauskienė užtraukdavo tą dainą pas Dubauskus, Jono skruostais ritosi ašaros... Šiandieną mes verkiame prie Tavo kapo.

AR ŽINOTE, KAD
MŪSŲ LIETUVA
PARDUODAMA
V. ZELINOS LAIKRASČIŲ KIOSKE,
AV. ZELINA, 831 ?

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

ŠV. KAZIMIERAS

Lietuvos Vyskupu Konferencijos išleistas Kaune-Vilniuj 1984 m. KATALIKŲ KALENDORIAUS ŽINYNAS persunktas Kazimierinių Metų dvasia. Maldos ir eilės šv. Kazimieriui, šv. Kazimiero paveikslų bei altorių iliustracijos, šventojo pamėgtoji poezija, šv. Kazimiero vardu pavadintų bažnyčių Lietuvoje ir išėviyoje pilnas sąrašas, Lietuvos Ganytojų žodis Jubilėjaus proga – tai žemčiūgai, sumaniai paskleisti po visą KALENDORIŲ.

Jame ir kun. Kazimiero Vaičionio gan plati bei giliai išmąstyta šv. Kazimiero gyvenimo apybraiža, kurios ištrauką pateikiame ir ML skaitytojams (Red.).

Š e i m a i r v a i k y s t ė

Šventasis Kazimieras buvo Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Kazimiero Jogailaičio sūnus. Jo motina – Austrijos kunigaikščio ir Šventosios Romos imperijos imperatoriaus Alberto II duktė – Elzbieta Habsburgaitė. Šv. Kazimiero senelis buvo Jogaila, o senelė – Sofija Alšėniškė, Vytauto Didžiojo sesers duktė. Taigi šv. Kazimiero lietuviška kilmė neabejotina.

Jo tėvas vaikystę ir jaunystę praleido Lietuvoje ir buvo prie jos labai prisirišęs. Tėvas buvo labai gražus, aukšto ūgio, linksmas, gabus, apsišvietęs, geros valios, praktiškai sumanus, pareigose labai sąžiningas, svarbiuose dalykuose principingai griežtas, o smulkmenose nuolaidus; jungė savyje du žymius lietuviško charakterio bruožus: pastovumą su gerumu. Užsibrėžtų tikslų siekdavo atkakliai, tačiau iš prigimties buvo lėtas ir kantrus, privačiame gyvenime kuklus. Vilkėdavo avių kailių kailiniais, dėl to ponų buvo pravardžiuojamas "karalius kailiniuotasis". Miegodavo ant plikų lentų, pasiklojęs kailį, negerdavo stipriųjų svaigalų, vyną atmiešdavo vandenių, buvo visų luomų žmonėms prieinamas, net prasčiokėliams mandagus ir pagarbus; dosnus, gailestingas, prigimtu simpatingumu patraukias net priešus. Tai ne mokyklos, bet gyvenimo inteligentas, praktiško proto žmogus, humanistas iš prigimties. Jis mokėjo laisvai lietuvių, lenkų, gudų (senųjų rusų) ir vokiečių kalbas, tačiau atvirai net vaikams skųdavosi žinių stoka bei taip reikalingos lotynų kalbos nemokėjimu.

"Nesistebėkite, vaikai, aš septin-

tais amžiaus metais netekau tėvo, man vaikystėje nebuvo Dluogošo... mažai ko mus mokė... Kai su jumis tiek išmintingų žmonių darbuojasi, būtų jums negražu, jei nepažengtumėte toliau už savo tėvą..."

Jis vadovavosi gyvenime ne kokiais aprioriniais principais, bet praktišku protu ir krikščioniška sąžine. Mėgo medžioti didelėse Lietuvos giriose, buvo vaišingas, nors pats labai santūrus valgydamas ir gerdamas.

Šv. Kazimiero motina – Elzbieta Habsburgaitė, bekraitė našlaitė, ištėkėjusi jauna, vos 16 metų; buvo labai pamaldi Švč. Marijai, gabi, nuoširdi, tvirtos sveikatos, gerai išauklėta anų laikų garsenybės Elenos Kataner. Jai didelės įtakos turėjo ir jos brolio auklėtojas Pikolominis, vėliau popiežiaus Pijaus II. Šv. Kazimiero motina buvo linkusi į literatūrą (tai paveldėjo ir sūnus), pati parašė knygą "Apie karaliaus sūnų auklėjimą", gana demokratiškos ir humanistiškos pakraipos.

Šv. Kazimiero tėvus supiršo ir sutuokė 1454 metais anų laikų didis diplomatas ir šventasis – Jonas Kapestranas, įrodinėdamas bei pranašaudamas, kad tai būsianti laiminga ir gausiausia šeima iš visų Europos karalių šeimų.

Taip ir buvo. Karaliaus Kazimiero buvo tikrai labai gausi šeima: 7 dukterys ir 6 sūnūs.

Nėra tvirtai išspręstas klausimas, kur šv. Kazimieras gimė: Krokovoje ar Vilniuje. Plačiau paplitusi nuomonė, kad Kazimieras yra gimęs 1458 m. spalio 3 d. Krokovoje,

Vavelio pilyje, ir pakrikštytas Krokuvos vyskupo Tomo Ščepinskio. Bet kiti istorikai tvirtina, kad šv. Kazimieras gimė Vilniuje, nes tais metais jo tėvas, kariaudamas su kryžiuočiais, prieš kuriuos buvo sukilę Žemaičių valstiečiai ir miestiečiai, rezidavo Vilniuje, o jo žmona Elzbieta visuomet lydėdavo savo vyrą, iškęsdama net tolimiausias ir varginčiausias keliones.

Be to, Vilniaus akademijos 1604 m. suruošto šv. Kazimiero minėjimo knygelėje "Theatrum S(ancti) Casimiri" kalbose ir eilėraščiuose akcentuojama, kad čia – Vilniuje – buvo jo lopšys.

Karalius savo sūnus augino anų laikų lietuvišku stiliumi – jis pats ir vaikai gulėdavo ant lentų, pasikloję tikrai meškos kailius, vilkėdavo paprastus avių kailinukus, nustatytu laiku guldavo ir gana anksti keldavosi, maistas buvo paprastas, sveikas, bet ne lepinantis.

Kai Vladukui ėjo 9 metai, Kaziukui 7, Jonukui 6, tėvas pristatė vaikams rūstų, senyvą mokytoją – kanauninką Joną Dluogošą iš Ndzelsko. Jis turėjo būti karalaitių auklėtojas.

Š v e n t u m o d a i g a i

Jaunutis Kazimieras šventumo troškimu užsidegė įkvėptas naujo tada Krokovoje suklestėjusio religinio sąjūdžio, kurį į Krokuvos akademią atnešė šv. Jonas Kapestranas, pranciškonas observantas (bernardinai), karaliaus šeimos draugas, suorganizavęs užsidegėlių grupę. Tai buvo pranciškoniškojo entuziazmo jaunystė Lenkijoje. Vėliau šį religijos atgimimo sąjūdį ugdė ir palaikė Akademijos profesorius šv. Jonas Kantas (daugelis jį laiko šv. Kazimiero Krikšto tėvu). Tam religiniam sąjūdžiui priklausė ir elgetiškai gyvenęs lietuvių kunigaikščių Giedraičių sūnus, augustinijonų vienuolis, liaudies palaimintasis Mykolas Giedraitis, akademijos daktaras, vargšų gydytojas ir šelpėjas, miręs 1485 metais, ir kiti šventojo Kazimiero vyresnieji amžininkai. Visi jie degė, degė meile žmogui, ypač pažemintam vargšui, kuriame jie įžiūrėdavo patį Kristų. Pranciškonų vienuolynuose buvo prigijusi tradicija nepradėti pietų, kol nebus surastas ir j

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DE OMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

pirmą vietą pasodintas elgeta, kuriam įeinant į refektorijų, visi atsis-todavo, išgirdę vyresniojo pranešimą: "Kristus ateina".

Ir šv. Kazimieras užsidegęs tar-naudavo vargšams, laikydamas tai ne pažeminimu, bet išaukštinančia tarnyba pačiam Kristui. Jono Kanto ir retkarčiais atvykstančio Vladislo-vo Gelnioviečio pamokslai apie nu-plaktą ir kryžiuojamą Kristų labai jaudino jautrųjį vaiką ir vėliau jau-nuolį šv. Kazimierą; sakoma, kad, paėmęs kryžių į rankas, jis apsipil-davo ašaromis. (bus daugiau)

ŠV. KAZIMIERAS — SIMBOLIS

Ypač pastaruoju metu kuriama šv. Kazimiero paveikslų, kuriuose įremin-tas siauresnis ar platesnis simboliz-mas. — Šis naujas paveikslas yra gautas iš Lietuvos. Jame daug sim-bolizmo. Autorius nežinomas.

Šv. Kazimieras nupieštas pagal lie-tuvių tradiciją: karalaitis, su lelijom ir kryžiumi rankose. Paprastai šven-tasis kryžių laiko savo dešinėje; čia jis dešinėje laiko lelijų žiedus. Ro-dos, pats šv. Kazimieras į juos žiū-ri, visiems rodo ir sako: Būkite skaistūs.

Ant puošnaus apsiausto vėl pasi-kartoja tų pačių gėlių motyvas. Čia ir pratęsiama skaistybės mintis — skaistybė apvaldė visą šv. Kazimierą.

Ir kryžius, kurį laiko kairėj ran-koj, taip pat panašus į žiedą. Tai reiškia, kad visa skaistybė ateina iš meilės kryžiui.

Aplinkui nupiešti svarbiausi Vil-niaus pastatai, surišti su šv. Kazi-mieru: katedra dar okupantų neiš-niekinta, Aušros Vartai su lietuviš-ku Vytim, kitos, bažnyčios.

Viršuje matosi Vytis, kuris susi-lieja su šventojo aureole. Taigi, šven-tumas pratęsiamas į tautiškumą ir valstybiškumą.

Apačioj — dvi žmonių figūros. Kairėj — laukų darbininkė; dešinėj maldai suklupęs senosios Lietu-Abu prašo šv. Kazimie-

MIŠIOS

už a. a. ADELĘ ŽARKAUSKIENĘ

mirties metinių proga (12.III.84) bus atlai-kytos sekmadienį, kovo 17 d. 16 val. šv. Stepono bažnyčioje, Vila Anastacio.

Anastaziečiai, Žarkauskų šeimos bičiuliai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

ro globos ir ja pasitiki.

Centre, po šventojo kojom, spyg-liuota viela. Vielos galas šakojasi — ir primena caristinės Rusijos dvigal-vį erelį. Spygliuota viela simbolizuo-ja priespaudą, vergiją. Šv. Kazimie-ras laiko tą vielą pamynęs kojom — neleidžia jai plėstis.

Yra ir įrašų. Apačioj — "S. Ca-simirus Magnus Dux Lituaniae: Di-dysis Lietuvos kunigaikštis". Tokiu jis niekada nebuvo. Čia simbolizuo-jama jo dvasinė Lietuvos globa. — Viršuje — šv. Kazimiero ryžtas ir iš jo tryškantis šventumas bei dva-sinė galia: "Malo mori quam foe-dari — Geriau mirti, negu nusidėti".

Kairėje, šone, įrašyta lietuviškai: Bet tu — lietuvis vienas ligšiolei; dešinėje: Visi šventieji — seserys ir broliai.

(Plg. Varpelis, 1984, nr. 2).

MŪSŲ MIRUSIEJI

PRANAS LIUDVINAVIČIUS

po ilgos ligos mirė vasario 23 dieną Santa Casa ligoninėj, Arman-

do Vieira de Carvalho institute. Velionis jau 14 mėnesių sirgo vė-žiu ir turėjo daug iškentėti, bet visuomet buvo kantrus ir ligą priė-mė iš Dievo rankų su dideliu tikė-jimu.

Pranas Liudvinavičius su šeima at-vyko Brazilijon 1927 metais. Pra-džioj gyveno Barretos mieste, o vė-liau Sanpaule V. Anastácio, Bom Retire, Vila Formozoj ir Vila Be-loj. Čia vedė Heleną ir susilaukė dviejų vaikų: Vandos ir Pranciškaus. Dirbo prie statybos kaip rangovas. Teko dirbti su didelėm statybų bendrovėm ir net statyti Santos uosto didžiulius sandelius. Velionis buvo sąžiningas darbininkas, ramaus būdo žmogus ir geras šeimos tėvas įstengęs susidaryti daug draugų. Ne-seniai buvo išėjęs į pensiją, bet ja negalėjo ilgai džiaugtis.

A. a. Pranas Liudvinavičius buvo pašarvotas V. Alpinos kapinių šer-meninėj. Ten kun. Petras Rukšys, prie karsto atlaikė mišias ir palydė-jo į paskutinio poilsio vietą tose pačiose kapinėse. Laidotuvėse daly-vavo daug žmonių.

7-tos dienos mišios bus atlaiky-tos kovo 1 dieną, penktadienį, 19:00 val., N. S. da Gloria bažny-čioje V. Belojo.

Nuliūdę liko žmona Helena, duk-tė Vanda su šeima, sūnus Pranciš-kus, brolis Petras ir sesuo Anelė Bačiulienė.

Giliai užjaučiame gimines ir miru-siajam meldžiame amžino džiaugsmo.

MIŠIOS

už a. a.

ONĄ VASILIAUSKIENĘ,

jos mirties penkmeteje, bus atlaikytos šv. Kazimiero para-pijoje, šv. Kazimiero šventės proga, kovo 3 dieną, 9:30 valandą.

Visi bičiuliai ir pažįstami prašomi šia intencija pasimels-ti ir Mišiose dalyvauti.

Iš anksto visiems dėkojame.

Olga Vasiliauskaitė Penedo
Marcos ir šeima

PONTIFÍCIA UNIVERSIDADE CATÓLICA

P U C

CURSO DE LINGUA E CULTURA LITUANA

1° Semestre para iniciantes

2° Semestre para adiantados

Início: 16 de março de 1985

Término: 29 de Junho de 1985

Aulas aos sábados: das 9 às 12 horas

Vagas limitadas

Inscrições: Rua Min. Godoy, 1029, 3° and. s/334 — Perdizes
Informações: Tel. 63-7344 — Sr. Tatarūnas

LIETUVIS ORO BAZĖS KOMANDANTAS

O ESTADO DE S. PAULO dienraštis įdėjo ALBERTO SIAUDŽIONIO fotografiją ir žinią, kad dieną prieš jis buvo iškilmingai įvestas į komandanto pareigas Kumbikos aeronautikos bazėje. Pareigų perdavime dalyvavo daug visokių aviacijos viršininkų. Aviacijos pulkininkas Albertas Siaudžiūnas yra ėjęs įvairias pareigas aukštuose posteose ir buvo apdovanotas ordinais ir medaliais.

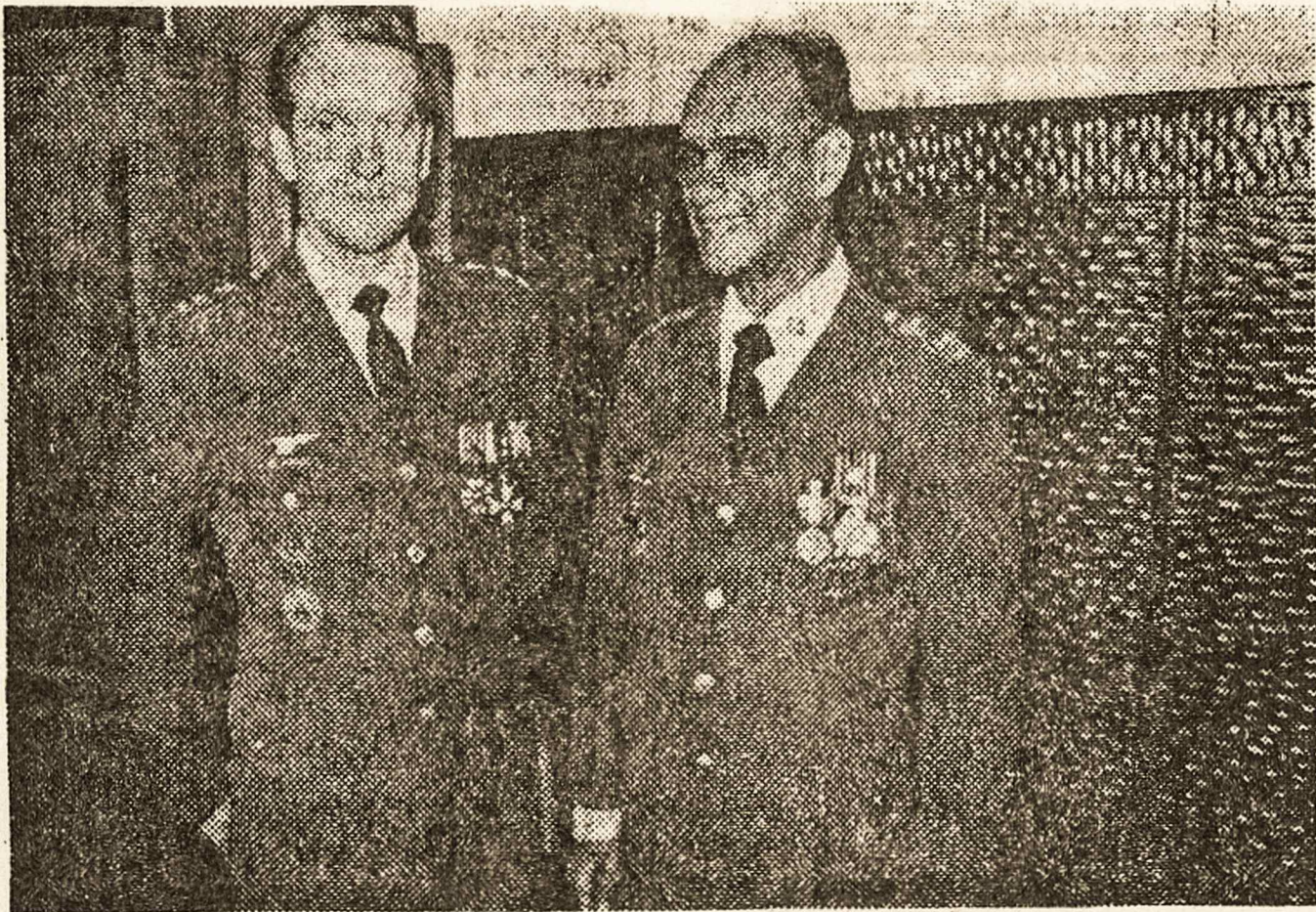
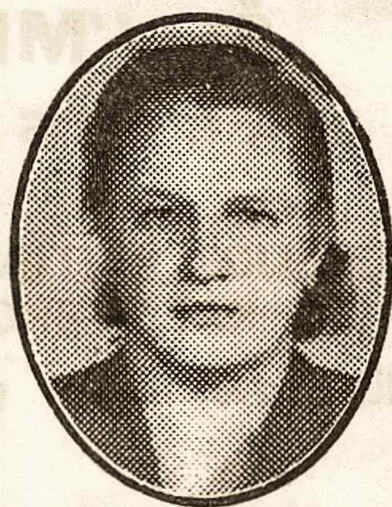

Foto Fernando Pimentel

Siaudžionis substitui Lima no comando da Base Aérea

v. Prudentės savaitraštis GAZETA DE VILA PRUDENTE, rašydamas šį įvykį, pažymi, kad naujas bazės komandantas yra lietuvių kilmės iš Vila Zelinos. Būtų įdomu ką nors daugiau sužinoti apie aviacijos pulkininką Albertą Siaudžionį ir svarbų užimtą postą prie naujo tarptautinio S. Paulo aerodromo.

DVEJOS KAZIMIERINĖS PAMALDOS UŽ LIETUVĄ BOM RETIRO ir MOINHO VELHO, SÃO PAULO

Baigiantis Kazimieriniam Jubilėjui, praeitą sekmadienį (II.17) įvyko kitos dvejų Kazimierinės Pamaldos už Lietuvą.

Pirmosios įvyko 9,30 val. didin-goje Marijos Krikščionių Pagalbininkės Bazilikoje, Bom Retiro, Rua Três Rios. Per pamaldas apie Šv. Kazimierą išsamiai kalbėjo mums labai bičiuliškai kun. Stanislovas Lobaza, SDB.

Lietuvius atstovavo iš Bom Retiro, mok. mod. Sofija Misiukaitė ir

Ona Rudžiūtė, o iš Casa Verde – Filomena Černiauskiene ir Marija Stankūnienė.

Antrosios pamaldos buvo atlaikytos 19,30 val., Moinho Velho, SP. Šv. Vincento de Paulo bažnyčioje, kurioje per ilgus metus buvo įpratę turėti sau atskiras Mišias – kartą į mėnesį – apylinkės lietuviai.

Lietuvių atstovai buvo Buitvydų ir Kučinskių bei Vingrių šeimos, visos iš Moinho Velho.

Abejas Mišias pravedė kun. Petras Urbaitis.

VASARIO 16-TOJI LITUANIKOJ

Brazilijoje siaučiant karnavalui kaip tik mūsų Tautos šventės proga, oficialus Vasario 16-tosios paminėjimas buvo nukeltas į vasario 24. Tačiau Litanikoj susibūrus keliems tautiečiams, Tautos Šventė buvo paminėta tą pačią vasario 16-tąją, iškeliant laisvę Lietuvos Trispalvę ir giedant Tautos Himną. Gi sekančią dieną, sekmadienį, buvo paminėta ir pamaldomis lietuvių koplyčioje.

MIŠIOS

už a. a.

O N A M A T E L I O N I E N Ė

mirties metinių proga (8.III.84) bus atlaikytos sekmadienį kovo 3 d. 16,15 val. N. S. das Dores bažnyčioje, Casa Verde.

Giminės, artimieji ir bičiuliai prašomi dalyvauti.

Matelionių ir
Barbaro šeimos

Mišias koncelebravo abu klebonai – kun. Šeškevičius ir kun. Gavėnas – dalyvaujant BLB-nės tarybos ir valdybos pirmininkams – p. J. Tatarūnui ir p. Alf. D. Petraičiui su žmonomis ir visai bažnyčiai giedant maldas už Tėvynę, Klaricei Bacevičiūtei palydint gitara. Iš kalvuotos Litanikos apylinkės visų širdys ir mintys skrido tolimos Tėvynės link,

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

VI. St. STEPONAITIS	Cr.50.000,
Sofia MIKALENAS	Cr.30.000,
Juozas LISAUSKAS	Cr.35.000,
Veronika PAKALNIŠKIS	Cr.30.000,
Olga VASILIAUSKAS	
PENEDO MARCOS	Cr.30.000,

KOM. ANTANAS–GENĖ GIRČKAI PARĖMĖ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KERMOŠIŲ

Žinomi Aparecidinha, prie Sorocabos, SP. SITIO DU-DU-DU (kadai gausių lietuvių aplankytos sodybos, o taip pat naujai atidaryto 240 vietų baro "ALEX CHOPP" Bom Retiro, Rua Solon 1062 – Tel. 223-2333) savininkai yra visuomet prielankūs mūsų parapijai.

Kaip štai, ir šių jubiliejinių šv. Kazimiero metų linksmi užbaigai buvo gauta-kermošiaus specialiam vaisių standui-virš 100 kilogramų citrinų-limonų.

Nuoširdi mūsų Parapijos padėka dosniai kom. Antano ir Genės Girčkų šeimai ir gausios Dievo palaimos jiems ir kitiems mūsų geradariams.

A T E N Ç Ã O – D É M É S I C

Você não gosta de Pizza? Corra para o ALEX CHOPP que a partir de hoje vai começar a gostar. E você que já é fã de Pizza, venha sentir a diferença.

Agora no Bom Retiro a melhor PIZZA, QUEIJOS, FRIOS E O CHIPP mais gelado é no

A L E X C H O P P
DISK PIZZA – 223-2333

Rua Solon, 1062 Bom Retiro

F.ÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvras de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

MŪSŲ ŽINIOS

ATĖJO RINKIMAI

Su dideliu triukšmu, įvairių partijų pasisakymais, pažadais, prabėgo mūsų valstybės prezidento rinkimai. Visi tikimės, kad kas nors pasikeis, ir pasikeis į gerą. Bet dabar esame kitų rinkimų išvakarėse, rinkimų, kurie mums lietuviams yra gana svarbūs. Tai Brazilijos lietuvių bendruomenės rinkimai. Turime išsirinkti naują Tarybą, Valdybą ir Revizijos komisiją.

Jeigu pirmuosiuose rinkimuose mūsų balsas neturėjo tiesioginės jėgos, šiuose ateinančiuose rinkimuose lietuvių kolonijos ateitis yra visų mūsų rankose.

Tiesa, rinkimai nėra privalomi, kas nebalsuos — negaus pabaudos, neturės niekam aiškintis, kodėl nebalsavo, bet taip pat neturės moralinės teisės ateityje kritikuoti, kad tai tas negerai, kad reikėjo kitaip mūsų veikimą praveisti, kad mažai dirbama, kad veikėjai silpni.

Kaip tik dabar turime ypatingą progą duoti savo balsą už tuos žmones, kurie savo darbais pasirodė mūsų kolonijoje. Pažiūrėkime į mūsų rinkimų kandidatus. Ten tikrai rasime ne vien mažai pažįstamų žmonių, dalis jų gyvena mūsų apylinkėse, kiti dirba jau daugeli metų įvairiuose kultūros darbuose, kiti priklauso prie įvairių lietuviškų organizacijų, kiti dirba prie įvairių spaudos darbų, prisideda prie parapijų veiklos, darbuojasi Lituanikos sodybos tvarkyme. Dar kiti beveik visą gyvenimą paskyrę Lietuvių Bendruomenės veiklai. Taip sakant turime žmonių visų skoniui. Kas svarbiausia, jie visi yra taurūs lietuviai pasiryžę dalį savo laiko paskirti Brazilijos lietuvių kolonijos labui.

Kai kas mano, kad balsuosi, ar nebalsuosi — bus taip pat. Vietoj atsakymo, aš norėčiau paklausti, ar mes įsivaizduojame, kas būtų jeigu mes neturėtume čia jokių lietuviškų organizacijų, lietuviškų parapijų, lietuvių spaudos. Greičiausia ir patys būtume užsimiršę, kad esame lietuviai. Jeigu šitaip būtų galvojęs dr. Basanavičius, dr. Kudirka, gal šandien ir Lietuvos vardas būtų pasaulyje užmirštas...

Todėl yra labai svarbu duoti patikėjimą kandidatams, kiekvienas mūsų balsas juos paskatins veikti su dar didesne energija. Paskatinkime savo tautiečius, artimuosius, kad ir jie balsuotų. Pratinkime ir mūsų jaunimą prie demokratiškų rinkimų.

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

BRAZILIJOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖS PROGA

Mūsų dvasiškiams gili padėka ir geriausi linkėjimai

Redakcija ir Administracija

Šv. Kazimiero Parapija

KAZIMIERINIŲ METŲ UŽBAIGA

Kovo 3 d., 9,30 val.: IŠKILMINGOS MIŠIOS
celebruos CNBB generalinis sekretorius, Dom Luciano
giedos jungtinis lietuvių choras

Prieš Mišias: — procesija su šv. Kazimiero statula
— Šventojo pagerbimas gélėmis
— laiškų-peticijų deginimas

Prieš šventę: pasiruošimo tridienis

Kovo 10 d., 9,30 val.: PADĖKOS MIŠIOS
Kazimierinių Metų darbuotojų intencija
Giedos "Volungės" choras

Kovo 2/3 ir 9/10: KAZIUKO MŪGĖ-KERMOŠIUS
įvairių tautybių barakai-seklyčios
folklorinės manifestacijos

Pradžia: šeštadieniais 18 val.
sekmadieniais 10 val.

Rengia Organizacinis Komitetas

Suprantama, kad nevisiems yra įmanoma atvykti į lietuvių centrus balsavimui. Būna visokių nepramatyty kliūčių, kartais ir norėdami negalime visur pribūti. Bet niekas negali pasiteisinti nebalsavęs, turėdamas galimybę tai atlikti per paštą. Mūsų paštas veikia labai gerai, miestas pilnas pašto taškų ir korespondencijai dėžučių — tikrai nėra sunkumų pasiųsti balsą paštu.

Balsavimo lapeliai siunčiami visiems per "Mūsų Lietuvą" su smulkesniomis informacijomis.

Paremkite savo balsu Brazilijos Lietuvių Bendruomenės darbą.

Alf. D. Petraitis

**MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.**

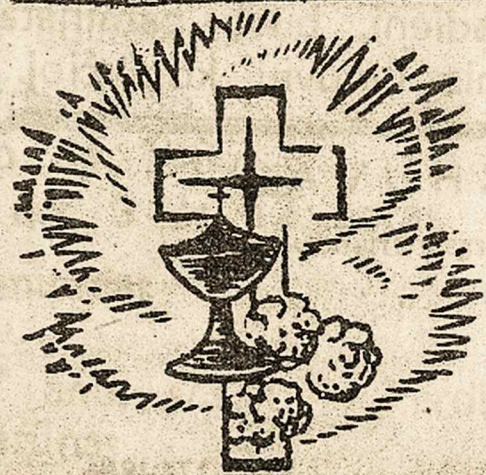
LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Prie Lietuvos Laisvės Paminklo statymo prisidėjo dar sekantys tautiečiai:

Mečys ir Danutė Paleckiai	Cr. 150.000,00
Zigmas Kebedys	Cr. 20.000,00
Juozas Feliksas	
Lisaukas	Cr. 100.000,00
Danutė Sauka Grunauer	50.000,00

Naujiems paminklo rėmėjams širdingai dėkojame. Šiuo metu surinkta suma yra Cr. 3.130.000,00, o lūkotojų skaičius pasiekė 47. Laukiame kitų tautiečių paramos.

Muziejaus ir Archyvo Komisija

30 TOS DIENOS MIŠIOS

už **A L B I N A L I P A**
bus atlaikytos kovo 4 dieną, 19:30
val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje,
V. Zelinoj. Giminės, bičiuliai ir
pažįstami prašomi dalyvauti.

Lipų šeima